

प्रमाणपत्र

श्री. धनंजय महादेव होनमाने यांनी 'झानेश्वर व एकनारथ यांच्या जौळणींचा अभ्यास' या विषयावरील प्रबंधिके चे संशोधन कार्य माझ्या मार्गदर्शनाखाली स्वतंत्र्यरित्या केले असून ते समाधानकारक पूर्ण केले आहे.

ही प्रबंधिका यापूर्वी कोणत्याही विद्यापीठातील अन्य परीक्षेसाठी सादर केलेली नाही.

सदर प्रबंधिका शिवाजी विद्यापीठाच्या एम. फिल. (मराठी) पदवी परीक्षेसाठी सादर करण्यास माझी अनुमती आहे.

ठिकाण :- कोल्हापूर.

दिनांक :- जून, २००९

१५६९९८
मार्गदर्शक

डॉ. विश्वनाथ का. शिंदे
प्राध्यापक व मराठी विभाग प्रमुख,
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.

प्रतिज्ञा पत्र

“ज्ञानेश्वर व एकनाथ यांच्या गोळणींचा अभ्यास” या विषयावरील सदरची प्रबंधिका मी शिवाजी विद्यापीठाच्या एम. फिल. (मराठी) पदवी परीक्षेसाठी लिहिली आहे. ही प्रबंधिका अथवा तिचा कोणताही भाग मी अन्यत्र कोठेही, कोणत्याही परीक्षेसाठी सादर केलेला नाही.

ठिकाण :- कोल्हापूर.

दिनांक :- जून, २००१

D. jay

अभ्यासक

श्री. धनंजय महादेव होनमाने

अधिव्याख्याता

क्रांतिअग्रणी जी. डी. बापू लाड

कला महाविद्यालय, कुंडल.

ऋणनिर्देश

शिवाजी विद्यापीठाच्या एम्. फिल्. (मराठी) पदवी परीक्षेसाठी ‘ज्ञानेश्वर व एकनाथ यांच्या गौळणींचा अभ्यास’ या विषयावरील प्रबंधिका सादर करताना ज्या काही लहान मोळ्या व्यक्तींचे मला मोलाचे सहकार्य लाभले त्या सर्वांचे आभार मानने मी माझे कर्तव्य समजतो.

संतसाहित्याविषयी असणारी माझी आवड लक्षात घेऊन या संतसाहित्यातीलच एक भाग मला अभ्यासाला देऊन माझ्या ज्ञानात वाढ करण्याचा प्रयत्न केला, वेळोवेळी अतिशय मौल्यवान मार्गदर्शन करून ही प्रबंधिका पूर्ण करून घेतली, ते माझे मार्गदर्शक गुरुवर्य डॉ. विश्वनाथ शिंदे यांचे आभार मानने शब्दांच्याही पलीकडचे आहे. त्यांचा मी अंतःकरणपूर्वक ऋणी आहे. डॉ. रवींद्र ठाकूर, डॉ. प्रकाश कुंभार, डॉ. राजन गवस, प्रा. दत्ता बारबोले, प्रा. बागडे, प्रा. देसाई या सर्वांच्या प्रेरणेतून माझ्या ज्ञानाच्या कक्षा वाढत गेल्या. म्हणून हे काम नव्या जोमाने करू शकले. त्यांचे मी आभार मानतो. माझे मामा प्रा. बिरबल पारसे व त्यांच्या सुविद्य पत्नी (मामी) या दोघांनी सर्वच बाबतीत आधार दिला. त्यांचाही मी आभारी आहे. माझ्या कॉलेजचे प्र. प्राचार्य पी. बी. लाड यांनी माझ्या बद्दल दाखविलेली आपुलकी, केलेले सहकार्य याबद्दल त्यांचा मी मनःपूर्वक आभारी आहे.

माझे मित्र सुरेश शिंदे, रणधीर शिंदे, विलास रणनवरे, संतोष राजमाने अरुण कवले, गुंडोपंत पाटील, एन. डी. कांबळे, अतुल कोटी, गणेश जाधव, प्रवीण जावीर, गुंफा कोकाटे, मिनाज तांबोळी तसेच मराठी विभागातील कर्मचारी विनय पाटील, सतिश कुसुंबे इत्यादी मित्र मैत्रिणींचे वेळोवेळी मिळालेल्या सहकार्याबद्दल मी त्यांचा आभारी आहे.

माझे आई-वडील (आकका व तात्या) भाऊ व वहिणी, ताई व दाजी, या सर्वांनीच माझ्यावर जीवापाड प्रेम केले. त्या प्रेमावरच मी प्रगती करू शकले. माझी प्रगती व्हावी, म्हणून फार मोठा अर्थिक आणि मानसिक आधार ज्या भावांनी (भाऊ व बाळू) दिला. त्यांची स्वप्न काही प्रमाणात मला पूर्ण करता आली. या गोष्टीचे मला समाधान आहे. त्या दोघांचे ऋण मी मान्य करतो.

ही प्रबंधिका अचूकपणे व वेळेत टंकलिखित करून दिल्याबद्दल मी श्री. अल्ताफ मोमीन यांचाही आभारी आहे.

अनुक्रमणिका

प्रकरण

प्रकरणाचे नांव

पृष्ठ

प्रकरण पहिले :	गौलण : स्वरूप आणि परंपरा	१ ते ३९
प्रकरण दुसरे :	ज्ञानेश्वरांच्या गौलणीचे स्वरूप	४० ते ७७
प्रकरण तिसरे :	एकनाथांच्या गौलणीचे स्वरूप	७८ ते १२०
प्रकरण चौथे :	ज्ञानेश्वर व एकनाथ यांच्या गौलणीचे वाङ्मयीन विशेष	१२१ ते १४६
प्रकरण पाचवे :	उपसंहार	१४८ ते १६२
	संदर्भ ग्रंथ सूची	१६३ ते १६५